

места“⁶.

Известни са имената на много местни куриери, които под формата на пътуващи търговци, закупчици обикалят окръга, пренасят писма, барут, оръжие. Куриери на Първи революционен окръг били Анастас Бендереv и Стефан Филев, в с. Михалци - Марин Иванчев и Рачо Стоянов, в Мусина - Кольо Радев, от Дряново - Генчо Бояджиев и Сава Бургуджиев, Трявна - Цаньо Шишков, Нейчо Шишманов и др. Връзката с Русе осъществявал Тодор Чунчулов, Дасо, Колю Иванов и др. От Самоводене - Марин Христов, от Габрово - Петър Тасев, Данаил Иванов от Новата махала, Иван Марковски от Троян⁷.

За връзките на търновци с Трети революционен окръг Враца свидетелства писмото на Иван Панов Семерджиев до Янко Ангелов от 25 март 1876 г. По специален куриер Иван Панов изпраща писмо в Гюргево и 50 бели междигии или 1025 гроша турски пари за закупуване на униформа на влашка конница и една сабя. Парите за тази униформа са изпратени от Врачанския революционен окръг⁸. На 24 април с.г. Стоян Заимов изпраща писмо до търновци, в което съобщава, че са готови да въстанат на 1 май⁹.

„Да гойде и само господ да ни каже, че трябва да се почака, няма да се слуша. Думите ни се говорят от разпалени мисли и истинност в дело... За по-голяма увереност окървяваме писмото със собствената си кръв, знак на истинността. Ще осветиме 11 май с народните байраци. Бунт и бунт!.. Моли ги да отговорят с депеша дали са съгласни със същото мнение, тъй като са писали на панагюрци, които им отговарят, че са съгласни, и че търновци са на същото мнение“. Няколко дена преди събранието в Оборище в окръжния център - Горна Оряховица пристига пратеникът на IV революционен окръг петдесетникът Ильо Стоянов, изпратен от Г. Бенковски. По устните предания на куриера се разбира, че: „Стамболов не бърза с въстанието, защото е в преговори със Сърбия и Одеса - да се действа заедно с тях... Стамболов разчитал на Сърбия да обяви война на Турция и с това да улесни успеха на въстанието... Това го карало да не бърза, дори да нахока пратеника, както пише Страшимиров. След събранието в Оборище Ильо Стоянов отново е изпратен в Търново като донесъл писмо на Стойко Мъглата - псевдоним на Ст. Стамболов. И втория отговор бил да се почака (нак по устни сведения на куриера)“. Можем да приемем мнението на Д. Т. Страшимиров, че Ильо без да е чел писмото на Стамболов е можел да прецени, че той не бърза с въстанието¹⁰. В подкрепа на тези мисли идват спомените на Цаньо Захариев от Трявна, който пише, че въстанието ще избухне когато Сърбия обяви война¹¹.

По-близки връзки поддържали дейците от Първи революционен окръг с тези от Сливен. Участникът в подготовката на Априлското въстание в Сливен, Димитър Кукумявков съобщава, че Иларион Драгостинов редовно е изпращал куриери до Марин Станчев в Лясковец¹². През Лясковец са минали много революционери, отиващи за Сливен. Един от тях е Георги Обретенов. Тук се отбива и Георги Икономов. Той е познавал много добре местния комитет в Лясковец, защото довежда от Русе на път за Сливен Кръстьо Кючуков от Шумен и го остава в Лясковец. Оттук за Сливен го отвежда Цаньо Александров¹³. Кръстьо Кючуков е пратеник на Гюргевския комитет, издирван заради участието си в шуменския бунт по време на Старозагорското въстание. Едно от писмата на Иларион Драгостинов, изпратено от Сливен, е писано с безцветно мастило и е пратено по куриера Коста Тотеv. Писмото е трябвало да бъде занесено на окръжния комитет в Горна Оряховица. В това писмо Иларион Драгостинов иска пушки и далекогледы. Едновременно с това той съобщава, че населението в Сливенския край е готово за въстание¹⁴.

Освен официалната куриерска служба между Сливен и Търновския комитет са изпращани определени лица да се запознаят с подготовката в Първи революционен окръг и по специално за работата на по-малките частни комитети, в случая този в